

[Inge Fischer Møller]

også betydning, man har også noget at give andre.

Man ser, hører og læser så meget, men én ting er klar for mig, og det er, at den manglende forståelse for de handicappedes situation, der hersker nogle steder, efter min opfattelse ikke er udtryk for ond vilje, som det af nogle bliver udlagt. Måske har nogle lyst til at være imødekommende, men da de ikke ved, hvordan den pågældende skal hjælpes, bliver det ikke rigtig til noget. Hvordan gør man sig forståelig for et menneske, der ikke kan høre? Hvordan reagerer man, første gang man kommer tæt ind på livet af en person, der har en sindslidelse? Hvordan reagerer man, når man kommer tæt ind på livet af en person, der er blind? Ja, og hvordan hjælper man bedst en person, der er gangbesværet, og hvordan er vores adfærd i forhold til de medborgere, der er åndssvage?

Trafikproblemerne har været nævnt. De er også mangfoldige, og dem må der også gøres noget ved. Hvor mange ved, hvordan det er ikke at kunne høre? Hvor mange kender de vanskeligheder, der kan være forbundet med at komme ind og ud af forskellige bygninger? I forbindelse med de bemærkninger, jeg kom med om de hørehæmmede, kan jeg oplyse, at radiatorrådet har besluttet en udvidelse af tekstningen i TV. Det vil i første omgang omfatte danske voksen- og børneudsendelser, og radiatorrådet vil forsøge en tekstet TV-nyhedsoversigt. I øvrigt vil radiatorrådet løbende følge arbejdet med teletekstproblemet.

Jeg har nævnt nogle af de vanskeligheder, der skal overvindes, og det vil heller ikke være rimeligt at lade det ligge, og her vil jeg også godt drage en anden ting ind i billedet. Hvordan oplever man sig som handicappet ved fællesaktiviteter, hvor man første gang er sammen med en eller flere personer, hvor man opfattes som anderledes? Resultatet for mange i dag er, at de ikke tør kontakte hinanden, og derfor kan det være svært at få handicappede til at være med dér, hvor tingene sker. Jeg har også nævnt, at der nogle steder er praktiske vanskeligheder, der umuliggør samværet. Nogle har måske haft oplevelser, der har været mindre heldige, men det har alle borgere i vores land. Men én ting er klar: det er ikke behageligt at være den, opmærksomheden alene samles om. Jeg vil endnu en gang understrege, at vi i samfundet

har brug for alle, og de barrierer, der er, må nedbrydes.

Samfundet har, som jeg nævnte, brug for at blive påvirket af alle. Det hænger sammen med, at vi ikke skal have et supersamfund, der kun tager hensyn til dem, der løber stærkest, dem, der kan klare sig selv på alle punkter, dem, der er hurtigst til alt, og dem, der kan bære mest. Der må ændringer til, vi må begynde for alvor.

Ja men kan det nytte noget med disse debatår? Det er der nogle der har sat spørgsmålstegn ved. Jeg vil godt drage en parallel. Da vi havde debatten i det internationale kvindeår, endte det bl.a. med, at vi fik lovfæstet ligestillingsrådet. Ligestillingsrådet arbejder for at skabe større ligestilling mellem mænd og kvinder i hjem og i samfundet som helhed, og der er vel ingen i dag, der på grund af debatten kan sige, at de ikke er klar over, hvad ligestilling mellem de to køn betyder. Uanset hvilken holdning man har, må man acceptere og anerkende, at aktiviteterne i kvindeåret gav et resultat. Det skal handicapåret også gøre.

Resultaterne af aktiviteterne i handicapåret kunne jeg ønske mig blev nogenlunde de samme, nemlig at de bestræbelser, der kommer til at foregå i hele 1981, må medvirke til, at de pæne ord, der er sagt i forbindelse med udlægningen af særforsorgen, at der i samfundet er brug for os alle, reelt kommer til udtryk, ikke kun i ord, men også i handling. Her vil jeg indskyde, at vi i forbindelse med særforsorgens udlægning har nedsat handicaprådet, der til stadighed skal følge og vurdere vilkårene i samfundet for personer med handicap.

I denne forbindelse kan jeg ikke lade være med at nævne, at jeg synes, det er beklageligt, at De Samvirkende Invalideorganisationer har trukket sig ud af det centralt ledede arbejde i forbindelse med handicapåret. Man kan jo have sine bevæggrunde til at træffe en sådan beslutning, men at trække sig ud netop nu, hvor der skal planlægning i gang, som vedrører De Samvirkende Invalideorganisationers medlemmers samlede situation, synes jeg ikke er klogt. Vi havde brug for samarbejde med De Samvirkende Invalideorganisationer, og jeg tror også, at De Samvirkende Invalideorganisationer har brug for at være med i det centrale arbejde. Det er beklageligt, at de på denne måde fraskriver sig ret-